

УПОВНОВАЖЕНИЙ Верховної Ради України з прав людини

21/8, вул. Інститутська,
Київ 01008, Україна

E-mail: omb@ombudsman.gov.ua
<http://www.ombudsman.gov.ua>

Тел.: (+380 44) 253 2203
Факс: (+380 44) 226 3427

№ 1/10-289280.17-7/НД-36

« 30 » Травня 2017 р.

Верховна Рада України
Народному депутату України
Мацолі Р.М.

Шановний Романе Миколайовичу!

У відповідь на Ваш депутатський запит від 6.04.2017 р. № 388/46, оголошений на засіданні Верховної Ради України 7.04.2017 р., щодо захисту права громадян, на яких поширюється дія Закону України “Про соціальний захист дітей війни”, на виплату підвищень до пенсії відповідно до ухвалених на їх користь судових рішень *(додатково до інформації, наданої листом від 18.04.2017 р. № 1/10-289280.17-1/НД-36)* повідомляю.

Перш за все зауважу, що системна проблема невиплати коштів за судовими рішеннями, виконання яких гарантується державою, перебуває на моєму постійному контролі. Вона є вкрай гострою як для осіб, на яких поширюється дія Закону України “Про соціальний захист дітей війни”, так і для інших категорій громадян, та пов’язана, насамперед, з відсутністю відповідного бюджетного фінансування.

Погашення заборгованості за такими рішеннями згідно з пунктом 20 Порядку погашення заборгованості за рішеннями суду, виконання яких гарантується державою, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3.09.2014 р. № 440, здійснюється Державною казначейською службою України в межах бюджетних асигнувань, визначених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень суду на підставі рішень, поданих органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, згідно з Порядком виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 р. № 845.

Моніторинг окресленої вище проблеми засвідчив, що видатки, передбачені законами України про Державний бюджет України за попередні та поточний роки за бюджетною програмою “Забезпечення виконання рішень

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

вул. Бастіонна, 9, м. Київ-14, 01601 тел. 284-89-33, факс 284-73-37, E-mail: info@pfu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00035323

дв. 04.2017

№

13246/06-3

На №

від

Представнику
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини з питань
дотримання соціально-економічних
та гуманітарних прав
Лях Д. О.

На Ваш лист від 18.04.2017 № 8.1.1/10-289280.17-5/НД-36 щодо розгляду запиту народного депутата України Мацоли Р.М. від 06.04.2017 №388/46, оголошеного на засіданні Верховної Ради України 07.04.2017, Пенсійний фонд України в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про соціальний захист дітей війни» фінансування витрат, пов'язаних з реалізацією цього закону, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

Видатки, необхідні для виконання судових рішень про перерахунок та виплату підвищень до пенсій, передбачених Законом України «Про соціальний захист дітей війни», не передбачені бюджетними програмами за КПКВК 2506020 «Дотація на виплату пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за різними пенсійними програмами» та КПКВК 2506080 «Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за різними пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду», згідно з якими Пенсійному фонду України були виділені бюджетні асигнування.

Згідно з пунктами 20 та 29 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України взяття зобов'язань без відповідних бюджетних асигнувань та здійснення видатків бюджету з перевищенням бюджетних призначень є порушеннями бюджетного законодавства.

Таким чином, виплати, нараховані на виконання рішень судів, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, органами Пенсійного фонду України можуть бути проведені за наявності відповідних бюджетних призначень.

Загальна заборгованість за рішеннями національних судів, боржниками в яких є органи Фонду, станом на 01.04.2017 становить 3,05 млрд. грн., з яких заборгованість за рішеннями суду про перерахунок пенсії відповідно до Закону України «Про соціальний захист дітей війни» - 1,3 млрд. грн., відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» - 1,7 млрд. грн., відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» - 8,4 млн. грн.

Листами від 04.08.2016 № 25015/04-30 та від 21.09.2016 № 290384/04-10 Пенсійний фонд України звернувся до Міністерства соціальної політики України (головного розпорядника коштів за програмою КПКВК 2506080) щодо виділення додаткових асигнувань за цією бюджетною програмою, в тому числі на фінансування виплат, нарахованих на виконання рішень національних судів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2014 № 440 затверджено Порядок погашення заборгованості за рішеннями суду, виконання яких гарантується державою. Відповідно до зазначеного Порядку фізична особа, на користь якої ухвалено рішення суду, подає до органу державної виконавчої служби за місцезнаходженням боржника виконавчий

Вхід. № 289280-5-1
на 2 арк. додатки на 2 арк.

документ для проведення обліку, інвентаризації заборгованості та подальшої передачі до органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для погашення заборгованості.

Погашення заборгованості здійснюється Казначейством в межах бюджетних асигнувань, визначених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень суду.

При надходженні повідомлень про прийняття до обліку рішення, виконання якого гарантується державою, органами Пенсійного фонду України державним виконавцям надається інформація про донараховані на виконання судових рішень суми пенсій.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» бюджетною програмою за КПКВК 3504040 «Забезпечення виконання рішень суду, що гарантовані державою» Державній казначейській службі України на 2017 рік передбачено 500,0 млн. грн.

Відповідь народному депутату України Мацолі Р. М. надано листом Фонду від 24.04.2017 № 12286/02-12.

Заступник Голови правління

В. Г. Машкін

суду, що гарантовані державою”, є вкрай недостатніми для здійснення відповідних виплат за всіма судовими рішеннями такої категорії, які перебувають на виконанні Державної казначейської служби.

На необхідності вирішення окресленої проблеми було неодноразово наголошено у щорічних доповідях Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні за попередні роки, а також у Доповіді за 2016 рік, яку наприкінці березня поточного року було внесено до Верховної Ради України.

Крім того, пропозиції стосовно врегулювання цього питання надсилалися мною у відповідних зверненнях до Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України та інших органів.

У рамках провадження, відкритого за Вашим запитом від 6.04.2017 р. № 388/46, відповідні звернення щодо зазначеної проблеми також було направлено до Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України та Пенсійного фонду України.

Аналіз отриманої за результатами їх розгляду інформації підтверджує вищевикладене.

Так, Пенсійним фондом України поінформовано, що загальна заборгованість за рішеннями національних судів, боржниками за якими є органи Пенсійного фонду України, станом на 1.04.2017 р. становить 3,05 млрд грн, з яких заборгованість за рішеннями суду про перерахунок пенсій дітям війни – 1,3 млрд грн.

При цьому Законом України “Про Державний бюджет України на 2017 рік” за бюджетною програмою КПКВК 3504040 “Забезпечення виконання рішень суду, що гарантовані державою” Державній казначейській службі України на 2017 рік виділено лише 500,0 млн грн.

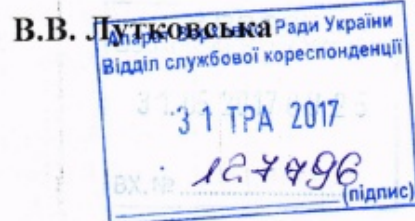
Таким чином, врегулювати порушене питання можливо лише шляхом внесення змін до названого Закону, збільшивши видатки на фінансування відповідної бюджетної програми.

Разом із тим, за інформацією Міністерства фінансів України, під час підготовки змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2017 рік” Мінфіном буде розглянуто можливість передбачення додаткових видатків за вищезгаданою бюджетною програмою.

Сподіваюся, що відповідні пропозиції щодо законодавчого врегулювання окресленої проблеми, зокрема й наведені у Щорічній доповіді Уповноваженого за 2016 рік, будуть враховані народними депутатами України, у тому числі й під час опрацювання/підготовки законопроектів про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2017 рік”.

Додаток: інформація, отримана за результатами провадження на 5 арк.

З повагою

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

27.04.17 № 8945/012-17/21

На № 8.1.1/10-289280.17-3/НД-36 від 18.04.2017

Уповноваженому Верховної
Ради України з прав людини
Лутковській В. В.

Про розгляд звернення представника
уповноваженого Верховної Ради України з
прав людини Ляха Д. О.

Шановна Валеріє Володимирівно!

Міністерство соціальної політики України розглянуло звернення представника уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Ляха Д. О. та депутатський запит народного депутата України Мацоли Р. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 07.04.2017, щодо виплати дітям війни підвищення до пенсії за судовими рішеннями.

Статтею 6 Закону України від 18.11.2004 № 2195-IV „Про соціальний захист дітей війни” (далі – Закон № 2195) у редакції, що діяла до 01.01.2008, передбачалося, що дітям війни пенсії підвищуються на 30 відсотків мінімальної пенсії за віком.

Разом з тим відповідно до статті 28 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон № 1058) мінімальний розмір пенсії за віком застосовується виключно для визначення розмірів пенсій, призначених згідно із Законом № 1058.

Статтею 7 Закону № 2195 визначено, що фінансове забезпечення державних соціальних гарантій, передбачених Законом № 2195, проводиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Згідно із частинами першою та другою статті 23 Бюджетного кодексу України будь-які бюджетні зобов’язання та платежі з бюджету проводяться лише за наявності відповідного бюджетного призначення, встановленого законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

Щороку в законі про Державний бюджет України з урахуванням реальних фінансових ресурсів держави та з огляду на те, що більшість інших видатків державного бюджету також є соціально спрямованими і потребують пріоритетного врахування, передбачаються видатки для надання пільг, допомоги, компенсацій і гарантій окремим категоріям громадян у розмірах, установлених Кабінетом Міністрів України, що є гарантією своєчасного та в

Секретаріат Уповноваженого
з прав людини
Вхід № 289280-3-1
на 3 арк. додатки на арк.

побачор

повному обов'язі отримання громадянами пенсійних виплат, пільг, допомоги та компенсацій.

Відповідно до змін, внесених із 01.01.2015 до статті 6 Закону № 2195, дітям війни до пенсії виплачується підвищення в порядку та розмірах, установлених Кабінетом Міністрів України.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26.12.2011 № 1381 „Про підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення” підвищення до пенсії дітям війни, передбачене статтею 6 Закону № 2195, становить 66,43 гривні.

Рішення щодо поліпшення пенсійного забезпечення громадян повинні прийматись комплексно, виходячи з фінансових можливостей державного бюджету та бюджету Пенсійного фонду України.

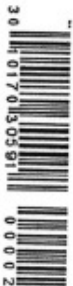
Гарантії держави щодо виконання судових рішень, виконавчих документів, визначених Законом України „Про виконавче провадження”, та особливості їх виконання встановлено Законом України від 05.06.2012 № 4901-VI „Про гарантії держави щодо виконання судових рішень” (далі – Закон № 4901).

Відповідно до статті 3 Закону № 4901 виконання рішень суду про стягнення коштів, боржником за якими є державний орган, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, у межах відповідних бюджетних призначень шляхом списання коштів з рахунків такого державного органу, а в разі відсутності у зазначеного державного органу відповідних призначень – за рахунок коштів, передбачених за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень суду.

Абзацом другим підпункту 1 пункту 9 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення” Бюджетного кодексу України та пунктом 3 Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 № 845 (далі – Порядок № 845), визначено, що безспірне списання коштів державного бюджету проводиться Казначейством, зокрема, за черговістю надходження таких рішень.

Відповідно до пунктів 2 та 3 Порядку погашення заборгованості за рішеннями суду, виконання яких гарантується державою, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2014 № 440 (далі – Порядок № 440), виконавчі документи за рішеннями суду про стягнення коштів або рішення суду, що набрали законної сили, які видані або ухвалені до 01.01.2013, боржником за якими є державний орган, подаються заявником (фізична або юридична особа, на користь чи в інтересах якої ухвалено рішення суду чи видано виконавчий документ, або її представник) до органів виконавчої служби за місцезнаходженням боржника для проведення їх обліку, інвентаризації заборгованості та подальшої передачі до органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для погашення заборгованості.

Згідно з пунктом 20 Порядку № 440 заборгованість погашається Казначейством в межах бюджетних асигнувань, визначених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, за бюджетною програмою для

забезпечення виконання рішень, поданих органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, згідно з Порядком № 845.

Для виконання заходів щодо погашення заборгованості за рішеннями судів Казначейству за бюджетною програмою КПКВК 3504040 „Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою” на 2017 рік передбачено 500,00 млн гривень.

З повагою

заступник Міністра

М. Шамбір

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001

Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83

E-mail: themis@minjust.gov.ua

http://www.minjust.gov.ua

Код ЄДРПОУ 00015622

**Секретаріат Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

05.05.2017 № 17180/762-0-1-17/20.4

На № 8.1.1/10-289280.17-4/НД-36 від 18.04.20

*Щодо результатів
розгляду листа*

У Міністерстві юстиції України розглянуто лист Представника Уповноваженого Верховної Ради України з питань дотримання соціально-економічних та гуманітарних прав Лях Д.О. від 18.04.2017 № 8.1.1/10-289280.17-4/НД-36 стосовно розгляду запиту народного депутата України Мацоли Р.М. та в межах компетенції повідомляється таке.

Згідно інформації управління державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області встановлено, що станом на 01.04.2017 управлінням державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області до органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів передано 14 066 судових рішень на суму 27 714 902 грн. У зв'язку з відсутністю довідок боржника, станом на 20.04.2017 в управлінні державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Хмельницькій області перебуває 860 рішень суду.

Одночасно інформується, що з метою реалізації пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» Кабінетом Міністрів України 03.09.2014 прийнято постанову № 440, якою затверджено Порядок погашення заборгованості за рішеннями суду, виконання яких гарантується державою.

Відповідно до пункту 3 Порядку погашення заборгованості за рішеннями суду, виконання яких гарантується державою передбачено, що рішення подаються до органів державної виконавчої служби за місцезнаходженням боржника для проведення їх обліку, інвентаризації заборгованості та подальшої передачі до органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для погашення заборгованості. Бюджетні асигнування на погашення заборгованості визначаються законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

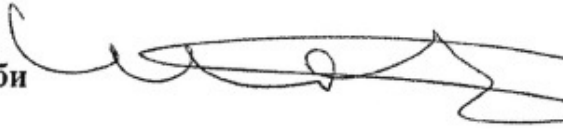
Погашення заборгованості здійснюється Казначейством в межах бюджетних асигнувань, визначених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень

БХД № 289280-4-1
на 2 арк. додатки

суду на підставі рішень, поданих органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, згідно з Порядком виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 845 від 03.08.2011.

Одночасно інформується, що відповідь народному депутату України Мацолі Р.М. надано листом Міністерства юстиції України від 25.04.2017 № 15730/391-0-2-17/20.4.

Заступник Міністра з
питань виконавчої служби

С.В. Шкляр

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 206-59-47, 206-59-48, факс 425-90-26
E-mail: infomf@minfin.gov.ua Код ЄДРПОУ 00013480

16.05.2017 № 13030-03-2/12991
На № _____ від _____

Верховна Рада України

**Уповноваженому з прав
людини
Лутковській В. В.**

Щодо розгляду запиту
народного депутата України
Мацоли Р. М.

Шановна Валеріє Володимирівно!

Міністерство фінансів України розглянуло Ваше звернення від 18.04.2017 № 8.11/10-289280.17-2/НД-36 і повідомляє, що на запит народного депутата України Мацоли Р. М. надавало у межах компетенції відповідь листом від 20.04.2017 № 13030-03-2/10735 (копія додається).

Також зазначаємо, що згідно із положеннями Закону України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» та пунктом 3 Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3.08.2011 № 845, рішення про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників виконуються на підставі виконавчих документів виключно Державною казначейською службою України у порядку черговості надходження таких документів за рахунок коштів, передбачених за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень суду (у разі відсутності або недостатності у боржника відповідних бюджетних призначень).

На виконання зазначених судових рішень у Законі України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» за бюджетною програмою за КПКВК 3504040 «Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою» передбачено 500 млн гривень.

Зазначених бюджетних призначень недостатньо для здійснення повного погашення заборгованості за вказаними судовими рішеннями.

Тому, враховуючи складність економічної ситуації, обмеженість фінансових ресурсів держави та обов'язковість виконання судових рішень,

Секретаріат Уповноваженого
Верховної Ради України

Вхід № 189280-2-1
на 6 арк. додати на 6 арк.

254761 *

статтею 19 Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» затверджено механізм реструктуризації такої заборгованості.

Зокрема, цією нормою надано право Кабінету Міністрів України у встановленому ним порядку реструктуризувати заборгованість обсягом до 7.544.562.370 гривень, що виникла станом на 1 січня 2017 року, за рішеннями судів, виконання яких гарантовано державою, а також за рішеннями Європейського суду з прав людини, прийнятими за наслідками розгляду справ проти України, шляхом видачі фінансових казначейських векселів строком обігу до семи років, з відстроченням платежів за цією заборгованістю на один рік та відсотковою ставкою 9,3 відсотка річних. Право видачі таких векселів надано органам Державної казначейської служби України.

Згідно з вимогами Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, вказаний порядок листом від 12.05.2017 № 13030-01-3/12548 подано на затвердження Уряду.

Таким чином, виконання судових рішень про стягнення коштів, боржниками за якими є визначені статтею 2 Закону суб'єкти, може бути здійснене відповідно до вказаних актів законодавства.

Водночас, відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Таким чином, питання збільшення у 2017 році бюджетних призначень для виконання зазначених судових рішень може бути розглянуте у разі вишукання можливості скорочення відповідних витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету.

Під час підготовки змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» Міністерство розгляне можливість передбачення додаткових видатків за бюджетною програмою за КПКВК 3504040 «Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою».

Додаток: на 3 арк. в 1 прим.

З повагою

В. о. Міністра

О. МАРКАРОВА